

Nya patientavgifter för hjälpmedel

2023-01-01

En översyn av patientavgifter för hjälpmedel med särskilt uppdrag att utreda högkostnadsskydd påbörjades 1 januari 2020.

Dalarnas Hjälpmedelscenter fick uppdraget av Hjälpmedelsnämnden utifrån regionplanen att genomföra översynen.

Översynen gäller avgiftsbelagda hjälpmedel som hanteras inom ramen för Dalarnas Hjälpmedel.

De hjälpmedel som inte omfattas är:

- avgiftsfria hjälpmedel; diabeteshjälpmedel, hjälpmedel för urinblåsa/tarm och medicinska behandlingshjälpmedel (undantaget CPAP/APAP).
- är belagda med en egenavgift beräknad utifrån en viss procentsats; cyklar och ortopediska skor
- har eget val; hårsättning

Översynen gäller avgiftsbelagda hjälpmedel som hanteras inom ramen för Dalarnas Hjälpmedel.

De hjälpmedel som inte omfattas är:

- avgiftsfria hjälpmedel; diabeteshjälpmedel, hjälpmedel för urinblåsa/tarm och medicinska behandlingshjälpmedel (undantaget CPAP/APAP).
- är belagda med en egenavgift beräknad utifrån en viss procentsats; cyklar och ortopediska skor
- har eget val; hårsättning

Målsättning - att patientavgifter för hjälpmedel i Dalarna är satta utifrån hållbarhetsperspektiven social, miljö och ekonomi.

Att patientavgifterna för hjälpmedel är **jämlika, lätta att administrera och förstå samt kostnadnytt effektiva för individ och samhälle.**

Resultat

- Utifrån översynen presenterades ett förslag som Hjälpmedelsnämnden antog i september 2021

Samma avgift 250 kr för alla hjälpmedel som omfattas av översynen, kopplat till ett högkostnadsskydd på 1150 kr separat region och kommun

- Förslaget gick ut på remiss under oktober och december 2021.
Remiss svaren sammanställdes i januari 2022.

Här hittar du slutrapporten för översynen med bilagor som beskriver processen och arbetet fram till förslaget.

[Slutrapport Översyn patientavgifter för hjälpmedel med bilagor](#)

- Remissvaren visade ett övervägande stöd för förslaget om samma avgift 250 kr kopplat till högkostnadsskydd men en stark önskan om **gemensamt** högkostnadsskydd – region och kommun
- Dalarnas Hjälpmedelscenter fick ett fördjupat uppdrag – extra utforska möjligheten till gemensamt högkostnadsskydd region och kommun – en utmaning
- Lösningen – att koppla hjälpmedel till det befintliga stödsystemet eFrikort som används inom hälso- och sjukvården, Region Dalarna. Krävde utvecklingsinsatser och finansiering

- Utifrån vidare utredning om gemensamt högkostnadsskydd presenterades ett nytt förslag för Hjälpmedelsnämnden den 10 mars 2022.

Samma avgift 250 kr för alla hjälpmedel som omfattas av översynen, kopplat till ett högkostnadsskydd på 1150 kr (följer samma index som för hälso- och sjukvården i RD) gemensamt region och kommun

- Hjälpmedelsnämnden beslutade att förslaget skulle rekommenderas för beslut i regionfullmäktige och samtliga 15 kommunfullmäktige i Dalarna.

- Beslutsprocessen stod klar i månadsskiftet september/oktober 2022. Regionfullmäktige och samtliga kommunfullmäktige har röstat för förslaget
- I början av november 2022 togs beslutet i regionfullmäktige att högkostnadstaket för hälso- och sjukvård skulle höjas till 1300 kr. Därmed blir de nya avgifter för hjälpmedel:

Samma avgift 250 kr för alla hjälpmedel som omfattas av översynen, kopplat till ett högkostnadsskydd på 1300 kr (följer samma index som för öppenvård i RD) gemensamt region och kommun

Avgifterna börjar gälla den 1 januari 2023.

Vad innebär den nya avgiften för brukaren?

Den nya patientavgiften i samband med utprovning blir 250 kr för samtliga berörda hjälpmedel.

- De hjälpmedel som hittills haft en avgift på 150 kr, t ex manuell rullstol och kognitiva hjälpmedel, får från 1 januari 2023 en avgift på 250 kr.
- Hörapparater som hittills haft en avgift på 500 kr per hörapparat får en avgift på 250 kr per par från och med 1 januari 2023.
- För CPAP/APAP som tidigare var belagda med en månadsavgift på 150 kr ändrades avgiften till 250 kr redan 1 januari 2022 efter ett beslut i regionfullmäktige.

Vad innebär det nya högkostnadsskyddet?

- Högkostnadsskyddet innebär att det finns en gräns för hur mycket brukaren behöver betala i patientavgift för hjälpmedel under en period på tolv månader.
- När brukaren betalat sammanlagt 1300 kronor på mindre än tolv månader får hen ett frikort. Frikortet talar om att hen inte behöver betala mer under resten av den tolv månadersperioden, räknat från sitt första besök.
- Det gemensamma högkostnadsskyddet för kommun och region innebär att en brukare som får en rollator utprovad i sin kommun och hörapparater utprovade inom regionen får sina avgifter registrerade i samma högkostnadskort.

Administrering av det nya högkostnadsskyddet?

- Region Dalarna nyttjar stödsystemet eFrikort. Inom regionen finns en supportfunktion. Supportfunktioner kommer att finnas i varje kommun.
- Den som administrerar patientavgiften registrerar för högkostnadsskyddet i stödsystemet eFrikort som är en molnbaserad tjänst med en webb-applikation där administratören loggar in sig med sitt SITHs kort (eID).
- För tillgång till systemet krävs särskild behörighet kopplat till SITHs kortet. Behörighet söks via HSA organisationen.
- Handbok för systemet finns tillgänglig.

Mer information

Externt: [Hjälpmedel - Region Dalarna](#)

Internt: [Dalarnas Hjälpmedelscenters arbetsrum - Utveckling och innovation](#)

[Slutrapport Översyn patientavgifter för hjälpmedel - fortsatt uppdrag och resultat](#)

Översyn patientavgifter för hjälpmedel

---

1 januari 2023